

Voorzitter,

Vandaag moeten wij als raadsleden de begroting van dit college vaststellen. De begroting die voorligt is eigenlijk een logische voortzetting van het eerder ingezette collegebeleid. Weinig nieuws, en dat is ook niet zo raar als je kijkt naar hoe dicht we al op de gemeenteraadsverkiezingen zitten. Dan ga je als college niet opeens een heel nieuw beleid uitzetten. Op een ding na dan. De verlaging van de OZB voor niet-huizenbezitters. Daar kom ik later op terug. Verder is er weinig nieuws onder de zon.

Maar voorzitter, wat er wel nieuw is, dat is de manier waarop wij hier in de raad van gedachten hebben kunnen wisselen over deze begroting. Voor het eerst in de afgelopen vier jaar lijkt er daadwerkelijk bereidheid te zijn bij de coalitiepartijen om samen op te trekken en ruimte te scheppen. Ook voor ideeën of lang gekoesterde wensen van de oppositie. Uiteraard heeft dat in grote mate te maken met de verkiezingen die er aankomen. Maar ik vind dat toch wel echt een compliment waard.

Het resultaat van die ruimte is dat u straks vele amendementen langs zult zien komen waaronder ook de naam van GroenLinks staat. Het stimuleren van cultureel ondernemerschap, betere toegang tot zwembaden voor kinderen, de voortzetting van shelter city waardoor buitenlandse mensenrechtenverdedigers in Den Haag noodopvang blijven krijgen, het voortbestaan van jongerenradiostation FunX. Allemaal zaken die ook GroenLinks een warm hart toe draagt. Deze wijze van werken smaakt wat ons betreft naar meer. Want ik heb echt de stellige indruk dat de begroting daar beter van wordt. En belangrijker: dat de stad daar ook iets mee opschiet. Wat ons betreft hanteren we deze aanpak na de verkiezingen meteen vanaf het eerste jaar.

Voorzitter, dat er weinig nieuws in de begroting zit, betekent niet dat GroenLinks ermee kan instemmen. In tegendeel. Wij blijven het enorm jammer vinden dat er niet volop wordt ingezet op schone energie, verbetering van de luchtkwaliteit en meer groen in de stad.

In plaats daarvan heeft het college 7 miljoen euro beschikbaar gesteld voor een verlaging van de OZB voor niet-huizenbezitters. Dat klinkt ingewikkeld. Maar waar het op neer komt is dat het college een positieve impuls heeft willen geven aan het midden- en kleinbedrijf in Den Haag. En daarom een belastingverlaging heeft voorgesteld.

Wij vinden dat echt onverstandig, omdat een groot deel van die belastingverlaging helemaal niet terecht komt bij het MKB, laat staan bij ZZP-ers die vanuit woon-werkpanden functioneren. De wethouder heeft in de commissie wel zitten goochelen met cijfers en percentages, maar hij heeft niet ontkend dat de gemeente ook ministeries en andere grote kantoren tonnen belastingvoordeel geeft. Zelfs het Paleis Noordeinde krijgt een belastingvoordeel. In het kort betekent het dat zeker de helft van die 7 miljoen helemaal niet bij dat midden en kleinbedrijf komt.

De kern van het voorstel is daarmee veranderd: het gaat niet om een stimulans voor het MKB. Nee, het is vooral gewoon een hele platte belastingverlaging. Een typisch VVD-stokpaardje waar dit college helaas wel in mee is gegaan. Nu is het nog eenmalig, maar de VVD maakt geen geheim van haar wens om structureel kadootjes uit te delen aan grote kantoren en het Koninklijk Huis. Maar dan gaat als het aan de VVD ligt wel ten koste van mensen die niet zo'n dikke portemonnee hebben. De

VVD wil namelijk de ooievaarspas en de kwijtschelding afschaffen. Hier staan GroenLinks en de VVD echt lijnrecht tegenover elkaar.

Voorzitter, ik denk dat er echt andere manieren zijn om het MKB te stimuleren. Bijvoorbeeld door het ouderenfonds in ere te herstellen. Dat hebben wij willen doen door het amendement dat zojuist is ingediend door Mw. Van Nieuwenhoven mede te ondertekenen. Ik durf hier de stelling wel aan dat meer dan 90% van die middelen door de ouderen bij het Haagse Midden- en Kleinbedrijf besteed zal worden. Dat lijkt ons een stuk effectiever dan een maatregel waar meer dan de helft van het geld naar kantoren, ministeries en het koninklijk huis gaat.

Een van de manieren om het Haagse bedrijfsleven wel te stimuleren en tegelijkertijd een slag te maken op het gebied van duurzaamheid is door bijvoorbeeld de visafslag in Scheveningen energieneutraal te maken. Uit onderzoek blijkt dat deze investering binnen 10 jaar terugverdiend is. Bovendien bezitten wij als gemeente 34% van de aandelen. Wij dienen hiertoe een motie in:

Verzoekt het college: Om haar invloed als aandeelhouder actief in te vullen en de gemeenteraad voor 1 februari 2014 te informeren over de stappen die het college heeft gezet om te komen tot een energie-neutrale visafslag.

Een andere manier om het MKB te stimuleren en onze bijdrage aan Den Haag klimaatneutrale stad te leveren, is om een roterend fonds voor duurzaamheidsmaatregelen in te stellen. Uit de backcasting-studie weten we dat er veel geld nodig is om onze duurzaamheidsambities te verwezenlijken, zo'n 132 miljoen per jaar. Dat kan alleen opgebracht worden samen met andere partijen en door slimme financieringsconstructies, zoals een roterend fonds. Door geld beschikbaar te stellen voor Hagenaren om hun huizen te isoleren en zonnepanelen te plaatsen wordt werk gecreëerd. Hier in Den Haag. Ook goed voor het MKB. En goed voor het klimaat. We kennen weliswaar sinds kort een roterend fonds, maar wat we daarmee kunnen is vooralsnog onduidelijk en het is sowieso te weinig. Daarom dienen wij een onderzoeksmotie in waarvan het dictum luidt:

Verzoekt het college: de gemeenteraad, nog voor het einde van deze college-periode, te informeren over de mogelijkheden en ervaringen van (uitbreiding van) het huidige roterende fonds, andere roterende fondsen en andere alternatieve financieringsmechanismen, zodat we met onze duurzaamheidsambities in de pas kunnen blijven lopen.

Een goede eerste stap zou zijn om het geld uit de OZB-verlaging ten goede te laten komen aan het verduurzamen van sociale huurwoningen, zodat we al in 2014 aan de slag kunnen. Inzet van dat geld zou bij voorkeur moeten gebeuren in de vorm van een roterend fonds, zodat het als een eerste vliegwiel kan fungeren. Daarmee leveren we een bijdrage aan het behalen van de klimaatdoelstellingen, wordt het MKB gestimuleerd en vergroten we de werkgelegenheid in Den Haag. Daarom dienen wij een amendement in waarbij we de 7 miljoen aan OZB-verlaging overhevelen naar het programma Milieu en Duurzaamheid.

Het verduurzamen van sociale woningen geeft bewoners ook meer financiële armsglag door lagere energielasten. En dat is hard nodig voorzitter. Onlangs is uit onderzoek gebleken dat juist steeds meer mensen door de armoedegrens heen zakken als gevolg van stijgende woonlasten. Juist daarom is het zorgelijk dat mensen in Den Haag zo lang moeten wachten op een sociale woning. De gemiddelde wachttijd is op dit moment 48 maanden. Dat is veel te lang. En dat is ook de reden dat er iets gedaan moet worden aan het scheefwonen. In 12% van de sociale huurwoningen wordt momenteel namelijk scheefgewoond. Door bijvoorbeeld empty-nesters. Mensen van wie de kinderen uit huis vertrokken zijn maar die nog steeds in een sociale woning wonen die nu eigenlijk te groot voor hen is. GroenLinks dient daartoe een motie in met als dictum:

Verzoekt het college: Een aanpak aan de raad te doen toekomen waarin de “empty nesters” intensiever begeleid en meer verleid zullen worden om in een andere sociale woning te trekken.

Wij hopen dat er daarmee snelheid komt in de doorstroming van sociale woningen.

Voorzitter, prettig wonen heeft ook te maken met een goeie luchtkwaliteit in je straat en met groen in je wijk. Wij vinden dat dit college de afgelopen jaren veel te weinig heeft gedaan om de luchtkwaliteit te verbeteren. En ook in de voorliggende begroting zien we wederom weinig positieve impulsen voor de fiets en juist veel voor de auto. Uit de Mobiliteitsbalans die vorige week uitkwam, blijkt dat in Den Haag maar 23% van de verplaatsingen met de fiets gebeurt. In Amsterdam en Utrecht fietsen mensen veel en veel meer. Daar is veel winst te halen, zowel voor onze bereikbaarheid, voor de luchtkwaliteit en ook voor de gezondheid van mensen. GroenLinks beseft dat het een verhaal is van lange adem, maar laten we vandaag een stap zetten, door van alle Haagse tegelfietspaden geasfalteerde fietspaden te maken. Daarom dienen wij de volgende motie in:

Verzoekt het college: Om de gemeenteraad een voorstel te laten toekomen hoe binnen afzienbare tijd ook de laatste 84 km Haagse tegelfietspaden geasfalteerd zal worden.

Voorzitter, zoals gezegd: prettig wonen doe je in een groene wijk. Wat GroenLinks betreft zou elke wijk in Den Haag over een ruime mate van groen moeten beschikken. Helaas hebben we vaak moeten toekijken hoe bouwplannen ten koste van natuur gaan en hoe parkeergarages boven de grond gerealiseerd worden. Dat gaat ten koste van groen. En nu zijn er met de storm van vorige week ook nog eens 300 bomen omgewaaid. GroenLinks wil graag dat onze stad veel groener wordt. Dat is ook de reden dat we vaart willen maken met het planten van bomen. Daartoe dienen we de volgende motie in:

Roept het college op: in 2014 300 extra bomen toe te voegen aan de geplande 1100 nieuw te planten bomen, om daarmee het Haagse bomenbestand tenminste op peil te houden.

Zoals u hoort, gaat een groene stad ons aan het hart. Maar dat niet alleen voorzitter. GroenLinks realiseert zich heel goed dat niet iedereen geboren wordt in dezelfde kansrijke omgeving. Als je opgroeit in een arm gezin, dan ben je zelf later vaak ook arm. Dat geeft ons de verantwoordelijkheid om mensen met minder goede startposities vooruit te helpen. Wij willen kansen creëren voor kinderen ongeacht hun culturele achtergrond en ongeacht de dikte van de portemonnee van hun ouders. Een van de manieren waarop we dat kunnen doen is door de maatschappelijke stage te behouden. Het kabinet heeft helaas besloten om deze per 2015 af te schaffen en dat betekent dat scholen nu al stoppen met de stage. Terwijl dit voor zoveel middelbare scholieren van een jaar of 14 de kans is om eens een kijkje te nemen buiten de grenzen van hun eigen leefwereld. Daarom dienen wij de motie in met als dictum:

Verzoekt het college: in Den Haag met een opzet te komen waarmee de maatschappelijke stage wordt gered. Door samen met betrokken partijen, bijvoorbeeld de scholen en de instellingen waar leerlingen stage kunnen lopen, te onderzoeken hoe de begeleiding door de scholen in stand gehouden kan worden.

Gelijke kansen gelden ook voor de nieuwkomers in onze stad. De zogenaamde inburgeraars. Door het huidige kabinet worden ze op een achterstand gezet doordat ze zelf hun inburgering moeten gaan betalen. GroenLinks zou graag zien dat het college nadenkt over hoe we hun kwetsbare positie kunnen verbeteren en dient daartoe een motie in:

Verzoekt het college: een voorstel aan de raad te doen toekomen over de manieren waarop inburgeraars door de gemeente tegemoet zouden kunnen worden gekomen in de kosten die zij maken voor de inburgeringscursus.

Voorzitter, afsluitend. GroenLinks maakt zich zorgen over de geluiden die wij horen uit de stad over discriminatie door de politie. Vrienden van mij hebben zich gemeld. En afgelopen zondag hadden we een uitgebreid gesprek met een groot aantal jongeren in Laak die de indruk hebben dat de politie niet hun beste vriend is. Wij begrijpen heel goed dat het werk van een politieagent ongelooflijk moeilijk is. Tegelijkertijd willen we wel dat alle schijn vermeden wordt van mogelijke vooroordelen bij de politie. Daarom zouden wij het goed vinden als een onderzoek wordt gedaan door een onafhankelijke instantie. De Nationale Ombudsman bijvoorbeeld. Wij hebben hier in januari van dit jaar eerder aandacht voor gevraagd en doen dit bij deze nogmaals.

Voorzitter, ik ben heel benieuwd naar de reactie van het college op onze voorstellen, en op de voorstellen die we mede hebben ondertekend. Ik hoop dat ze daarbij aansluit bij de constructieve sfeer die in de raad is ontstaan.